

Tieteellisen tutkimuksen rekisteriseloste

Viimeksi muokattu: 5.1.2017

1 a. Rekisterin pitäjä

Nimi	Terveiden ja hyvinvoinnin laitos
Osoite	PL 30, 00271 Helsinki
Muut yhteystiedot	029 524 6000

1b. Yhteistyöhankkeena tehtävän tutkimuksen osapuolet ja vastuunjako

Tutkimusta ei tehdä yhteistyöhankkeena.

1c. Tutkimuksen vastuullinen johtaja tai siitä vastaava ryhmittymä

Pekka Jousilahti

1d. Tutkimuksen suorittajat

FINRISKI-tutkimuksen johtoryhmä. Kuudella vakituisesti THL:ssä työssä olevalla henkilöllä on pääsy henkilörekisteriin.

2. Yhteyshenkilö rekisteriä koskevissa asioissa

Nimi	Pekka Jousilahti	
Osoite	PL 30, 00271 Helsinki	
Muut yhteystiedot	Sähköposti	pekka.jousilahti@thl.fi
	Puhelin	029 524 6000

3. Tutkimusrekisteri

Rekisterin nimi	FINRISKI 1992 -tutkimus: perusotos
Tutkimuksen tyyppi	Kertatutkimus
Tutkimuksen kesto	20.1.1992 - 31.3.1992

4. Henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

- tutkimus

5. Rekisterin tietosisältö

PERUSTUTKIMUKSEEN liittyvät: tutkimukseen kutsuttujen henkilöiden saapuminen tutkimukseen katsotaan suostumukseksi tietojen käyttöön (kutsukirje). Kyselylomake, jossa kysyttiin: (1) Sukupuoli, siviilisääty, koulutus, mahdollisen puolison koulutus, ammatti, työn laatu, työaika, asuminen, kodin sijainti, koko, varustustaso, auton tai loma-asunnon omistajuus, ruokakunnan koko ja sen jäsenten iät, talouden tulot, varhaislapsuuden kotipaikkakunta ja huoltajan ammatti. (2) Lääkärintutkimukset ja sairaudet (3) Nykyinen terveydentila (4) Liikunta (5) Tupakointi (6) Ravinto (7) Mielipiteitä (8) Alkoholin käyttö (9) Lääkkeiden käyttö (10) Kysymyksiä naisille ehkäisystä, kuukautisista, hormonilääkkeistä ja raskaudesta. (11) Hoitajat täyttävät lopuksi tutkimustilanteessa erilaisia mittaustuloksia: pituus, paino, lantion- ja vyötärön ympärysmittat, verenpaine, leipäpalojen määrä ja rasvan määrä leivällä, pulssi, Futrex (kehon koostumus) luuston rakenne, viimeksi nautitun aterian laatu, nikotiinipurukumin tai -laastarin käyttö. Kaikki tutkittavat muodostavat tutkimuksen perusotoksen. Lisäksi tutkimukseen sisältyivät seuraavat alaotokset: ravintoalaotos, hyytymistekijäalaotos, antioksidanttialaotos, stressialaotos, elohopea-alaotos, lyijyalaotos, homepölyalaotos.

Kohdejoukko: FINRISKI 1992-tutkimus toteutettiin neljällä tutkimusalueella: 1. Pohjois-Karjalan läänissä 2. Kuopion läänissä 3. Turussa ja Loimaalla sekä 11 muussa Lounais-Suomen kunnassa (Alastaro, Aura, Karinainen, Loimaan kunta, Mellilä, Oripää, Punkalaidun, Pöytyä, Vampula, Yläne, Ypäjä). 4. Helsingissä ja

Vantaalla Tutkimuksen kohteena oli kunkin alueen 25-64 -vuotias väestö.

Väestörekisteristä otettiin kultakin alueelta sukupuolen ja 10-vuotisikäryhmän suhteen ositetut satunnaisotokset, eli kultakin alueelta tuli kahdeksan solua, joissa kussakin oli 250 henkeä ja näin ollen otoksen suuruus kullakin alueella oli 2000 henkeä.

Tutkimusväestöön kuulumattomiksi katsottiin tutkimusalueelta poismuuttaneet ja kuolleet. Sen sijaan yhden tutkimusalueen sisällä muuttaneet pyrittiin tutkimaan ja heidän kotikuntanaan pidettiin otoslistan mukaista kuntaa. Tutkimusalueelta toiselle tutkimusalueelle muuttaneet eivät tulleet mukaan tutkimukseen.

Vuoden 1992 otoksessa PERUSOTOKSEN n=7927. Tutkimukseen osallistui 6051 henkilöä.

ALATOKSET:

-Ravintoalaotos: valittiin kunkin kuukauden 1.-11. päivinä syntyneet 25-64-vuotiaat miehet ja naiset kaikilta alueilta.

-Hyytymistekijäalaotos: 45-64-vuotiaat miehet ja naiset pääkaupunkiseudulla, Turku-Loimaa -alueella ja Pohjois-Karjalassa.

-Antioksidanttialaotos: Pohjois-Karjalan lääni ravintoalaotokseen kuuluvat (1.-11. päivinä syntyneet) miehet.

-Stressialaotos: kunkin kuukauden 12.-31. päivinä syntyneet 25-64-vuotiaat miehet ja naiset kaikilta alueilta.

-Elohopea-alaotos: 25-64-vuotiaat ravintoalaotokseen kuuluvat (=1.-11. päivinä syntyneet) naiset kaikilta alueilta.

-Lyijyalaotos: 1.-6. päivinä syntyneet miehet ja naiset pääkaupunkiseudulta.

-Homepölyalaotos: kaikki perusotokseen kuuluvat tutkittavat Kuopion läänissä.

6. Säännönmukaiset tietolähteet

Asianomainen itse;

HILMO, avoHILMO, syöpärekisteri, tartuntatautirekisteri, munuaistautirekisteri;

Kela: vakuuttamistiedot, kuntoutustietoja, erityiskorvattavat lääkeoikeudet, resepti/korvaus/ostokertatiedot tietyistä ATC koodeista, sairauspäiväraha;

VRK: siviilisääty, asuinkunta, äidinkieli, asuntoon liittyvät tiedot, asuinkunta- ja siviilisäätyhistoria;

Tilastokeskus: Koulutus- ja ammattitiedot, sosioekonominen asema, kuolemansyyt;

ETK: eläketiedot

7. Tietojen säännönmukaiset luovutukset

Aineistoa ei luovuteta, vaan on siirretty yliopistoihin ja tieteellisiin tutkimuslaitoksiin rajattuja yhteistyötutkimuksia varten. Jokaisesta siirrosta on tehty sopimus.

8. Tietojen siirto EU:n tai ETA:n ulkopuolelle

Aineistoa on siirretty EU:n ulkopuolisiin yliopistoihin ja tieteellisiin tutkimuslaitoksiin rajattuja yhteistyötutkimuksia varten. Jokaisesta siirrosta on tehty sopimus.

9. Rekisterin suojauksen periaatteet

Tiedot ovat salassapidettävä	Kyllä
Manuaalinen aineisto	<ul style="list-style-type: none">Lukittu tila Lisäksi manuaalisen aineiston käsittelyssä noudatetaan THL:n yleisiä periaatteita.
ATK:lla käsiteltävä aineisto	<ul style="list-style-type: none">KäyttäjätunnusSalasanaKäytön rekisteröintiKulun valvonta Lisäksi ATK-aineiston käsittelyssä noudatetaan THL:n yleisiä periaatteita.
Tunnistetiedot poistetaan analysointivaiheessa	Kyllä

10. Tutkimusaineiston hävittäminen tai arkistointi

Tutkimusaineiston säilytys	Tutkimusrekisteri arkistoidaan tunnistetiedoin
Mihin	Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen arkistoon arkistolain säännösten nojalla laitoksen tiedonhallintasuunnitelman mukaisesti.

1 a. Rekisterin pitäjä

Nimi	Terveiden ja hyvinvoinnin laitos
Osoite	PL 30, 00271 Helsinki
Muut yhteystiedot	029 524 6000

1b. Yhteistyöhankkeena tehtävän tutkimuksen osapuolet ja vastuunjako

Tutkimusta ei tehdä yhteistyöhankkeena.

1c. Tutkimuksen vastuullinen johtaja tai siitä vastaava ryhmittymä

Pekka Jousilahti

1d. Tutkimuksen suorittajat

FINRISKI-tutkimuksen johtoryhmä. Kuudella vakituisesti THL:ssä työssä olevalla henkilöllä on pääsy henkilörekisteriin.

2. Yhteyshenkilö rekisteriä koskevissa asioissa

Nimi	Pekka Jousilahti	
Osoite	PL 30, 00271 Helsinki	
Muut yhteystiedot	Sähköposti	pekka.jousilahti@thl.fi
	Puhelin	029 524 6000

3. Tutkimusrekisteri

Rekisterin nimi	FINRISKI 1997 -tutkimus: perusotos
Tutkimuksen tyyppi	Kertatutkimus
Tutkimuksen kesto	20.1.1997-23.4.1997

4. Henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

- tutkimus

5. Rekisterin tietosisältö

PERUSTUTKIMUKSEEN liittyvät: kutsukirje. Tutkimukseen kutsuttujen henkilöiden suostumus heidän tietojensa käyttöön tutkimustarkoituksessa (päivätty ja allekirjoitettu suostumuslomake). Kyselylomake, jossa kysyttiin: (1) Sukupuoli, siviilisääty, koulutus, mahdollisen puolison koulutus, ammatti, työn laatu, asuminen, ruokakunnan koko ja sen jäsenten iät, talouden tulot, varhaislapsuuden kotipaikkakunta, huoltajan ammatti ja vanhempien kotikunnat. (2) Terveystila, lääkärintutkimukset, sukulaisten terveys, lääkkeiden käyttö, mieliala (3) Liikunta (4) Tupakointi (5) Ravinto (7) Itseilmoitetut pituus ja paino (8) Mielenpito (8) Alkoholin käyttö (9) Kysymyksiä naisille ehkäisystä, kuukautisista, hormonilääkkeistä ja raskaudesta. (11) Hoitajat täyttävät lopuksi tutkimustilanteessa erilaisia mittaustuloksia: pituus, paino, lantion- ja vyötärön ympärysmittat, verenpaine, leipäpalojen määrä ja rasvan määrä leivällä, pulssi, viimeksi nautitun aterian laatu, asetosalisylihapon ja särkylääkkeiden käyttö. Kaikki tutkittavat muodostavat tutkimuksen perusotoksen.

Lisäksi tutkimukseen sisältyivät seuraavat alaotokset: ravintoalaotos, hivenainealaotos, rauta-alaotos, stressialaotos, PAIS (the Finnish Platelet Aggregation and Inflammation Study), toimintakykytutkimus, kylmäaltistusalaotos, FinAllergia-tutkimus.

Kohdejoukko: 5 aluetta: Pohjois-Karjalan lääni, Kuopion lääni, Turun Loimaan kaupungit sekä 11 muuta Lounais-Suomen kuntaa, Helsingin ja Vantaan kaupungit sekä Oulun lääni. Tutkittavat poimittiin väestörekisteristä satunnaisotannalla siten, että kultakin alueelta tuli jokaiseen sukupuolen ja 10-

vuotisikäryhmän mukaan ositettuun soluun 250 henkeä. Näin ollen otoksen suuruus oli kullakin alueella 2000 henkeä. Lisäksi Pohjois-Karjalassa ja pääkaupunkiseudulla otettiin 250 hengen otos 65-74 -vuotiaita naisia ja 500 hengen otos samanikäisiä miehiä.

Tutkimusväestöön kuulumattomaksi katsotaan tutkimusalueelta poismuuttaneet ja ennen tutkimusta kuolleet. Sen sijaan yhden tutkimusalueen sisällä muuttaneet pyrittiin tutkimaan ja heidän kotikuntanaan pidettiin otoslistan mukaista kuntaa. Tutkimusalueelta toiselle tutkimusalueelle muuttaneet eivät tulleet mukaan tutkimukseen.

Vuoden 1997 otoksessa PERUSOTOKSEN n=11 500. Tutkimukseen osallistui 8446.

ALAOTOKSET:

- Ravintoalaotos: 40% perusotoksesta (65-75 -vuotiaista miehistä 20%); 25-64 -vuotiaat tutkittavat kaikilla alueilla, joiden havaintotunnus päättyy numeroon 0,3,5 tai 8; 65-74 -vuotiaat naiset Pohjois-Karjalassa ja pääkaupunkiseudulla, joiden havaintotunnus päättyy numeroon 0,3,5 tai 8; 65-74 -vuotiaat miehet Pohjois-Karjalassa ja pääkaupunkiseudulla, joiden havaintotunnus päättyy numeroon 0 tai 5
- Hivenainealaotos: kaikki ravintoalaotokseen kuuluvat Turku-Loimaa-alueella ja Oulun läänissä
- Rauta-alaotos: kaikki ravintoalaotokseen kuuluvat pääkaupunkiseudulla
- Stressialaotos: 60% perusotoksesta (65-75 -vuotiaista miehistä 80%); 25-64 -vuotiaat tutkittavat kaikilla alueilla, joiden havaintotunnus päättyy numeroon 1,2,4,6,7 tai 9; 65-74 -vuotiaat naiset Pohjois-Karjalassa ja pääkaupunkiseudulla, joiden havaintotunnus päättyy numeroon 1,2,4,6,7 tai 9; 65-74 -vuotiaat miehet Pohjois-Karjalassa ja pääkaupunkiseudulla, joiden havaintotunnus päättyy numeroon 1,2,3,4,6,7,8 tai 9
- PAIS (the Finnish Platelet Aggregation and Inflammation Study): 45-74 -vuotiaat miehet Pohjois-Karjalassa (PAIS1) ja pääkaupunkiseudulla (PAIS2)
- Toimintakykytutkimus: 65-74 -vuotiaat miehet ja naiset Pohjois-Karjalassa ja pääkaupunkiseudulla
- Kylmäaltistusalaotos: 40% perusotoksesta (65-75 -vuotiaista miehistä 20%); samat henkilöt kuin ravintoalaotoksessa-
- FinAllergia-tutkimus: kaikki ravintoalaotokseen osallistumattomat

6. Säännönmukaiset tietolähteet

Asianomainen itse; HILMO, avoHILMO, syöpärekisteri, tartuntatautirekisteri, munuaistautirekisteri; Kela: vakuuttamistiedot, kuntoutustietoja, erityiskorvattavat lääkeoikeudet, resepti/korvaus/ostokertatiedot tietyistä ATC koodeista, sairauspäiväraha; Väestörekisterikeskus: siviilisääty, asuinkunta, äidinkieli, asuntoon liittyvät tiedot, asuinkunta- ja siviilisäätyhistoria; Tilastokeskus: Koulutus- ja ammattitiedot, sosioekonominen asema, kuolemansyyt; Eläketurvakeskus: eläketiedot

7. Tietojen säännönmukaiset luovutukset

Aineistoa ei luovuteta, vaan on siirretty yliopistoihin ja tieteellisiin tutkimuslaitoksiin rajattuja yhteistyötutkimuksia varten. Jokaisesta siirrosta on tehty sopimus.

8. Tietojen siirto EU:n tai ETA:n ulkopuolelle

Aineistoa on siirretty EU:n ulkopuolisiin yliopistoihin ja tieteellisiin tutkimuslaitoksiin rajattuja yhteistyötutkimuksia varten. Jokaisesta siirrosta on tehty sopimus.

9. Rekisterin suojauksen periaatteet

Tiedot ovat salassapidettävä	Kyllä
Manuaalinen aineisto	<ul style="list-style-type: none">• Lukittu tila Lisäksi manuaalisen aineiston käsittelyssä noudatetaan THL:n yleisiä periaatteita.
ATK:lla käsiteltävä aineisto	<ul style="list-style-type: none">• Käyttäjätunnus• Salasana• Käytön rekisteröinti• Kulun valvonta Lisäksi ATK-aineiston käsittelyssä noudatetaan THL:n yleisiä periaatteita.
Tunnistetiedot poistetaan analysointivaiheessa	Kyllä

10. Tutkimusaineiston hävittäminen tai arkistointi

Tutkimusaineiston säilytys	Tutkimusrekisteri arkistoidaan tunnistetiedoin
Mihin	Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen arkistoon arkistolain säännösten nojalla laitoksen tiedonhallintasuunnitelman mukaisesti.

1 a. Rekisterin pitäjä

Nimi	Terveystieteiden tutkimuskeskus
Osoite	PL 30, 00271 Helsinki
Muut yhteystiedot	029 524 6000

1b. Yhteistyöhankkeena tehtävän tutkimuksen osapuolet ja vastuunjako

Tutkimusta ei tehdä yhteistyöhankkeena.

1c. Tutkimuksen vastuullinen johtaja tai siitä vastaava ryhmittymä

Pekka Jousilahti

1d. Tutkimuksen suorittajat

Tiina Laatikainen ja FINRISKI-tutkimuksen johtoryhmä. Kuudella vakituisesti THL:ssä olevalla henkilöllä on pääsy henkilörekisteriin.

2. Yhteyshenkilö rekisteriä koskevissa asioissa

Nimi	Pekka Jousilahti
Osoite	PL 30, 00271 Helsinki
Muut yhteystiedot	Sähköposti pekka.jousilahti@thl.fi Puhelin 029 524 6000

3. Tutkimusrekisteri

Rekisterin nimi	FINRISKI 2002 -tutkimus: perusotos
Tutkimuksen tyyppi	Kertatutkimus
Tutkimuksen kesto	21.1.2002-19.4.2002

4. Henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

- tutkimus

5. Rekisterin tietosisältö

Perustutkimukseen ja alaotokseen liittyi: kutsukirje, tutkimukseen kutsuttujen henkilöiden suostumus heidän tietojensa käyttöön tutkimustarkoituksessa (päiväty, allekirjoitettu ja todistettu suostumuslomake). Kyselylomake. Alaotsikot: yleiskysymyksiä, terveydentila, liikunta, tupakointi, ravinto, paino, muita kysymyksiä, alkoholin käyttö sekä kaksi viimeistä sivua, jotka tutkimushoitajat täyttivät tutkimustilanteessa. Lisäksi tutkimukseen sisältyivät seuraavat alaotokset: FINRAVINTO-tutkimus (myös suolansaanti, C-vitamiini ja perusverenkuva), naisten tutkimus, liikuntatutkimus, kylmäaltistustutkimus, ympäristön tupakansavulle altistumisen tutkimus, alopeciatutkimus ja sokerirasitus.

Kohdejoukko: Satunnaisotannalla väestörekisteristä valikoituneet henkilöt kuudella eri alueella Suomessa siten, että kultakin alueelta valittiin kumpaankin sukupuoleen ja 10-vuotiskäryryhmän mukaan 250 henkilöä. Helsingin ja Vantaan kaupungeista, Turun kaupungista ja Loimaan alueen kunnista, entisen Kuopion läänin alueelta, entisen Pohjois-Karjalän läänin alueelta, Oulun läänistä ja Lapin läänistä valittiin tutkimukseen yhteensä 13500 25-74-vuotiasta suomalaista.

Tutkimusväestöön kuulumattomiksi katsottiin otannan ja tutkimuksen välillä alueelta poismuuttaneet ja kuolleet.

Vuoden 2002 otoksessa PERUSOTOKSEN n= 13500. Tutkimukseen osallistui 9644 henkilöä.

ALAOTOKSET:

- Kylmäkysely: kaikki paitsi paitsi ravintoalaotokseen kuuluneet
- Naisten lomake: kaikki naiset
- Liikuntalomake annettiin kaikille muille paitsi ravintoalaotokseen kuuluville ja tupakansavualtistumisen mittauksiin osallistuneille

- FINRAVINTO: Vrk-virtsankeruu (toteutetaan kaikille Pohjois-Karjalan, Hki/Vantaan ja Turku/Loimaan alueen ravintoalaotokseen kuuluville), PVK (mitataan vain Pohjois-Karjalasta), C-vitamiini (määritetään kaikilta Pohjois-Karjalassa, Lapissa ja Hki/Vantaan alueella)
- Ympäristön tupakansavulle altistumista mitattiin kaikilta niiltä 25-64 -vuotiailta, jotka peruslomakkeessa ilmoittivat altistuvansa tupakansavulle päivittäin vähintään 1 tunnin ajan. Mittauksia ei tehty ravintoalaotokseen kuuluville.
- Alopeciatutkimus: kaikki miehet

6. Säännömukaiset tietolähteet

Asianomainen itse;
HILMO, avoHILMO, syöpärekisteri, tartuntatautirekisteri, munuaistautirekisteri;
Kela: vakuuttamistiedot, kuntoutustietoja, erityiskorvattavat lääkeoikeudet, resepti/korvaus/
ostokertatiedot tietyistä ATC koodeista, sairauspäiväraha;
Väestörekisterikeskus: siviilisääty, asuinkunta, äidinkieli, asuntoon liittyvät tiedot, asuinkunta- ja siviilisäätyhistoria;
Tilastokeskus: Koulutus- ja ammattitiedot, sosioekonominen asema, kuolemansyyt;
Eläketurvakeskus: eläketiedot

7. Tietojen säännömukaiset luovutukset

Aineistoa ei luovuteta, vaan on siirretty yliopistoihin ja tieteellisiin tutkimuslaitoksiin rajattuja yhteistyötutkimuksia varten. Jokaisesta siirrosta on tehty sopimus.

8. Tietojen siirto EU:n tai ETA:n ulkopuolelle

Aineistoa on siirretty EU:n ulkopuolisiin yliopistoihin ja tieteellisiin tutkimuslaitoksiin rajattuja yhteistyötutkimuksia varten. Jokaisesta siirrosta on tehty sopimus.

9. Rekisterin suojauksen periaatteet

Tiedot ovat salassapidettävä	Kyllä
Manuaalinen aineisto	<ul style="list-style-type: none">• Lukittu tila Lisäksi manuaalisen aineiston käsittelyssä noudatetaan THL:n yleisiä periaatteita.
ATK:lla käsiteltävä aineisto	<ul style="list-style-type: none">• Käyttäjätunnus• Salasana• Käytön rekisteröinti• Kulun valvonta Lisäksi ATK-aineiston käsittelyssä noudatetaan THL:n yleisiä periaatteita.
Tunnistetiedot poistetaan analysointivaiheessa	Kyllä

10. Tutkimusaineiston hävittäminen tai arkistointi

Tutkimusaineiston säilytys	Tutkimusrekisteri arkistoidaan tunnistetiedoin
Mihin	Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen arkistoon arkistolain säännösten nojalla laitoksen tiedonhallintasuunnitelman mukaisesti.

1 a. Rekisterin pitäjä

Nimi	Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
Osoite	PL 30, 00271 Helsinki
Muut yhteystiedot	029 524 6000

1b. Yhteistyöhankkeena tehtävän tutkimuksen osapuolet ja vastuunjako

Tutkimusta ei tehdä yhteistyöhankkeena.

1c. Tutkimuksen vastuullinen johtaja tai siitä vastaava ryhmittämä

Pekka Jousilahti, FINRISKI-tutkimuksen johtaja

1d. Tutkimuksen suorittajat

Markku Peltonen ja FINRISKI-tutkimuksen johtoryhmä. Kuudella vakituisesti THL:ssä työssä olevalla henkilöllä on pääsy henkilörekisteriin.

2. Yhteyshenkilö rekisteriä koskevissa asioissa

Nimi	Pekka Jousilahti
Osoite	PL 30, 00271 Helsinki
Muut yhteystiedot	Sähköposti pekka.jousilahti@thl.fi Puhelin 029 524 6000

3. Tutkimusrekisteri

Rekisterin nimi	FINRISKI 2007 -tutkimus: perusotos
Tutkimuksen tyyppi	Kertatutkimus
Tutkimuksen kesto	22.1.2007-10.4.2007

4. Henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

- tutkimus

5. Rekisterin tietosisältö

Perustutkimukseen ja alaotoksiin liittyvät: kutsukirje, tutkimukseen kutsuttujen henkilöiden suostumus heidän tietojensa käyttöön tutkimustarkoituksessa (päiväty, allekirjoitettu ja todistettu suostumuslomake). Kyselylomake, jossa kysyttiin: (1) Sukupuoli, siviilisääty, lapsien määrä, koulutus, mahdollisen puolison koulutus, ammatti, työn laatu, työllistymistilanne, asuminen, ruokakunnan koko ja sen jäsenten iät, talouden tulot, syntymäkotikunta ja vanhempien kotikunnat. (2) Terveyspalveluiden käyttö, terveydentila, lääkärintutkimukset, sukulaisten terveys, lääkkeiden käyttö, hampaiden kunto (3) Tapaturmat (4) Toimintakyky ja työkyky (5) Liikunta (6) Tupakointi (7) Ravinto (8) Alkoholin käyttö (9) Itseilmoitetut pituus ja paino (10) Uni ja nukkuminen (11) Mielipiteitä, mieliala (12) Kysymyksiä naisille ehkäisystä, kuukautisista, hormonilääkkeistä ja raskaudesta. (13) Hoitajat täyttävät lopuksi tutkimustilanteessa erilaisia mittaustuloksia: pituus, paino, lantion- ja vyötärön ympärysmittat, verenpaine, leipäpalojen määrä ja rasvan määrä leivällä, pulssi, paaston aika, typpioksidimittaus, akuutin infektion arviointi.

Kaikki tutkittavat muodostavat tutkimuksen perusotoksen.

Lisäksi tutkimukseen sisältyivät seuraavat alaotokset: alkoholitutkimus, allergia- ja astmatutkimus, Finravinto-tutkimus, kylmä-kuuma-altistustutkimus, tupakkariippuvuustutkimus, toimintakykytutkimus ja sokerirasitustutkimus, johon sisältyivät seuraavat alatutkimukset: parodontalisairaudet, proteomiikka, ympäristömyrkyt, tupakka, suolistomikrobit, verenpaine, bioimpedanssimittaukset ja bioimpedanssin mittaustulosten arviointi.

Kohdejoukko: Tutkimus tehtiin viidellä alueella: Pohjois-Karjalan maakunta, Pohjois-Savon maakunta, Turun ja Loimaan kaupungit sekä 9 muuta Varsinais-Suomen kuntaa, pääkaupunkiseudulta Helsingin ja Vantaan kaupungit, sekä Oulun lääni. Tutkittavat poimittiin väestörekisteristä satunnaisotannalla siten, että kultakin alueelta jokaisessa sukupuolen ja 10-vuotiskäryhmän mukaan ositetussa solussa on 200 henkilöä. Perusotoksen suuruus oli kullakin alueella 2000 henkilöä ja tutkimuksen kokonaisotos 12000 henkilöä. Lopullinen otoskoko tutkimusalueilta poismuuttaneiden ja kuolleiden huomioimisen jälkeen oli 11 953 henkilöä. Lapin alueella ei tehty terveystutkimusta. Tutkimuksen kohteena oli kunkin alueen 25-74-vuotias väestö.

Tutkimusväestöön kuulumattomiksi katsottiin otannan ja tutkimuksen välillä alueelta poismuuttaneet ja kuolleet. Kaikki tutkittavat muodostivat tutkimuksen perusotoksen.

Vuoden 2007 otoksessa perusotoksen n=11953. Tutkimukseen osallistui 7993 henkilöä.

Lisäksi tutkimukseen sisältyivät seuraavat alaotokset: alkoholitutkimus, allergia- ja astmatutkimus, Finravinto-tutkimus, kylmä-kuuma-altistustutkimus, tupakkariippuvuustutkimus, toimintakykytutkimus ja sokerirasitustutkimus, johon sisältyivät seuraavat alatutkimukset: parodontalisairaudet (kaikki), proteomiikka (Helsinki/Vantaa), ympäristömyrkyt (P-Savo, Turku/Loimaan seutu ja Oulun lääni), tupakka (lomakkeesta: päivittäin ja satunnaisesti tupakoivat), suolistomikrobit (Helsinki/Vantaa ja P-Karjala, 25-44v.), verenpaine (Turku/Loimaan seutu), bioimpedanssimittaukset (kaikki muut paitsi jos on sydämen tahdistin tai raskaana) ja bioimpedanssin mittaustulosten arviointi (Helsinki/Vantaa ja Turku/Loimaan seutu, verrataan Tanita ja InBody bioimpedansseja toisiinsa).

6. Säännönmukaiset tietolähteet

Asianomainen itse;

HILMO, avoHILMO, syöpärekisteri, tartuntatautirekisteri, munuaistautirekisteri;

Kela: vakuuttamistiedot, kuntoutustietoja, erityiskorvattavat lääkeoikeudet, resepti/korvaus/ostokertatiedot tietyistä ATC koodeista, sairauspäiväraha;

Väestörekisterikeskus: siviilisääty, asuinkunta, äidinkieli, asuntoon liittyvät tiedot, asuinkunta- ja siviilisäätyhistoria;

Tilastokeskus: Koulutus- ja ammattitiedot, sosioekonominen asema, kuolemansyyt;

Eläketurvakeskus: eläketiedot

7. Tietojen säännönmukaiset luovutukset

Aineistoa ei luovuteta, vaan on siirretty yliopistoihin ja tieteellisiin tutkimuslaitoksiin rajattuja yhteistyötutkimuksia varten. Jokaisesta siirrosta on tehty sopimus.

8. Tietojen siirto EU:n tai ETA:n ulkopuolelle

Aineistoa on siirretty EU:n ulkopuolisiin yliopistoihin ja tieteellisiin tutkimuslaitoksiin rajattuja yhteistyötutkimuksia varten. Jokaisesta siirrosta on tehty sopimus.

9. Rekisterin suojauksen periaatteet

Tiedot ovat salassapidettävä	Kyllä
Manuaalinen aineisto	<ul style="list-style-type: none">Lukittu tila Lisäksi manuaalisen aineiston käsittelyssä noudatetaan THL:n yleisiä periaatteita.
ATK:lla käsiteltävä aineisto	<ul style="list-style-type: none">KäyttäjätunnusSalasanaKäytön rekisteröintiKulun valvonta Lisäksi ATK-aineiston käsittelyssä noudatetaan THL:n yleisiä periaatteita.
Tunnistetiedot poistetaan analysointivaiheessa	Kyllä

10. Tutkimusaineiston hävittäminen tai arkistointi

Tutkimusaineiston säilytys	Tutkimusrekisteri arkistoidaan tunnistetiedoin
Mihin	Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen arkistoon arkistolain säännösten nojalla laitoksen tiedonhallintasuunnitelman mukaisesti.

1 a. Rekisterin pitäjä

Nimi	Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
Osoite	PL 30, 00271 Helsinki
Muut yhteystiedot	029 524 6000

1b. Yhteistyöhankkeena tehtävän tutkimuksen osapuolet ja vastuunjako

Tutkimusta ei tehdä yhteistyöhankkeena.

1c. Tutkimuksen vastuullinen johtaja tai siitä vastaava ryhmittymä

Pekka Jousilahti, FINRISKI-tutkimuksen johtaja

1d. Tutkimuksen suorittajat

Katja Borodulin ja FINRISKI-tutkimuksen johtoryhmä. Kuudella vakituisesti THL:ssä työssä olevalla henkilöllä on pääsy henkilörekisteriin.

2. Yhteyshenkilö rekisteriä koskevissa asioissa

Nimi	Pekka Jousilahti
Osoite	PL 30, 00271 Helsinki
Muut yhteystiedot	Sähköposti pekka.jousilahti@thl.fi Puhelin 029 524 6000

3. Tutkimusrekisteri

Rekisterin nimi	FINRISKI 2012 -tutkimus: perusotos
Tutkimuksen tyyppi	Kertatutkimus
Tutkimuksen kesto	23.1.2012-2.4.2012

4. Henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

- tutkimus

5. Rekisterin tietosisältö

Perustutkimukseen ja alaotoksiin liittyvät: kutsukirje, tutkimukseen kutsuttujen henkilöiden suostumus heidän tietojensa käyttöön tutkimustarkoituksessa (päiväty, allekirjoitettu ja todistettu suostumuslomake). 2 kyselylomaketta, joissa kysyttiin:

Taustakysymykset: -sukupuoli, siviilisääty, koulutus, ammatti, ruokakunnan koko ja sen jäsenten iät, talouden tulot, ansiotyössä oleminen, työtilanne, mahdollisen puolison koulutus, tapa jolla syntyi ja paikka, syntymäkotikunta, vanhempien syntymäkotikunta.

Muuta: -terveydentila, lääkärintutkimukset, toimintakyky, liikunta, ravinto, alkoholin käyttö, itseilmoitettu paino, uni ja nukkuminen, tyytyväisyys elämään, kysymyksiä naisille ehkäisystä, kuukautisista, hormonilääkkeistä ja raskaudesta, terveyspalveluiden käytöstä, verenpaineen kotimittauksesta, painon pudotuksesta, tapaturmista ja työkyvystä, lähisuvun sairauksista, tupakoinnista, elintapamuutos-kehotuksista, mielialasta.

Hoitajat täyttävät lopuksi tutkimustilanteessa erilaisia mittaustuloksia: pituus, paino, lantion- ja vyötärön ympärysmittat, verenpaine, leipäpalojen määrä ja rasvan määrä leivällä, pulssi, paaston aika, typpioksidimittaus, akuutin infektion arviointi. Kaikki tutkittavat muodostavat tutkimuksen perusotoksen.

Lisäksi tutkimukseen sisältyivät seuraavat alaotokset: Finravinto, kylmä-kuuma-altistus, liikunta, kuntotesti, solulinjat, vuorokausivirtsa.

Kohdejoukko: Tutkimusalueet: 1. Pohjois-Karjalan maakunta, 2. Pohjois-Savon maakunta, 3. Turku ja Loimaa ja viisi Varsinais-Suomen kuntaa (Aura, Oripää, Punkalaidun, Pöytyä, Ypäjä). Lisäksi Huittisten

kunnasta henkilöt, joiden postinumerot: 27860, 32450, 32610 ja 32620 (entinen Vampulan kunta), 4. Helsinki ja Vantaa, 5. Kainuun maakunta ja Pohjois-Pohjanmaan maakunta (entinen Oulun lääni). Kalajoen kunnasta mukaan tuli vain ne henkilöt, joiden postinro: 85100, 85120, 85140, 85150, 85160 tai 85180 (ei entistä Himankaa mukaan).

Tutkittavat poimittiin väestörekisteristä satunnaisotannalla siten, että kultakin alueelta jokaisessa sukupuolen ja 10-vuotiskäryryhmän mukaan ositetussa solussa oli 200 henkilöä. Perusotoksen suuruus oli kullakin alueella 2000 henkilöä ja tutkimuksen kokonaisotos 10000 henkilöä. Tutkimuksen kohteena oli kunkin alueen 25-74-vuotias väestö.

Tutkimusväestöön kuulumattomiksi katsottiin otannan ja tutkimuksen välillä FR-alueilta poismuuttaneet, kuolleet tai laitoshoitoon joutuneet (tietoja ei saa enää luovuttaa). Jos henkilö oli muuttanut toiselta FINRISKI-alueelta toiselle, pidettiin henkilö otoksessa edelleen mukana ja kotikuntana ja alueena säilyi edelleen alkuperäinen otos-hetken kunta ja alue.

Lopullinen otoskoko oli 9905 henkilöä. Tutkimukseen osallistui 6424 henkilöä.

ALAOTOKSET:

- Finravinto: (33% otokseen kuuluneista, 25-74 -vuotiaat)
- Kylmä-kuuma-altistus: (67% otokseen kuuluneista, jotka eivät kuuluneet Finravintoon, 25-74 -vuotiaat)
- Liikunta (sama kuin Finravinto-alaotokseen kuuluvat)- Kuntotesti (Joensuu, Kuopio, Turku, Helsinki, Oulu, Kajaani. Ei keräilypäivä.)
- Solulinjat (kerättiin lisänäyte tiettyinä päivinä: Joensuu, Kuopio, Turku, Helsinki, Vantaa, Oulu)
- Vuorokausivirtsa (Finravinto-alaotokseen kuuluneet, jotka Pohjois-Karjalan, Hki/Vantaan ja Tku/Loimaan alueilta, 25-74-v.)

6. Säännönmukaiset tietolähteet

Asianomainen itse;

HILMO, avoHILMO, syöpärekisteri, tartuntatautirekisteri, munuaistautirekisteri;

Kela: vakuuttamistiedot, kuntoutustietoja, erityiskorvattavat lääkeoikeudet, resepti/korvaus/ostokertatiedot tietyistä ATC koodeista, sairauspäiväraha;

Väestörekisterikeskus: siviilisääty, asuinkunta, äidinkieli, asuntoon liittyvät tiedot, asuinkunta- ja siviilisäätyhistoria;

Tilastokeskus: Koulutus- ja ammattitiedot, sosioekonominen asema, kuolemansyyt;

Eläketurvakeskus: eläketiedot

7. Tietojen säännönmukaiset luovutukset

Aineistoa ei luovuteta, vaan on siirretty yliopistoihin ja tieteellisiin tutkimuslaitoksiin rajattuja yhteistyötutkimuksia varten. Jokaisesta siirrosta on tehty sopimus.

8. Tietojen siirto EU:n tai ETA:n ulkopuolelle

Aineistoa on siirretty EU:n ulkopuolisiin yliopistoihin ja tieteellisiin tutkimuslaitoksiin rajattuja yhteistyötutkimuksia varten. Jokaisesta siirrosta on tehty sopimus.

9. Rekisterin suojauksen periaatteet

Tiedot ovat salassapidettävä	Kyllä
Manuaalinen aineisto	<ul style="list-style-type: none">• Lukittu tila Lisäksi manuaalisen aineiston käsittelyssä noudatetaan THL:n yleisiä periaatteita.
ATK:lla käsiteltävä aineisto	<ul style="list-style-type: none">• Käyttäjätunnus• Salasana• Käytön rekisteröinti• Kulun valvonta Lisäksi ATK-aineiston käsittelyssä noudatetaan THL:n yleisiä periaatteita.
Tunnistetiedot poistetaan analysointivaiheessa	Kyllä

10. Tutkimusaineiston hävittäminen tai arkistointi

Tutkimusaineiston säilytys	Tutkimusrekisteri arkistoidaan tunnistetiedoin
Mihin	Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen arkistoon arkistolain säännösten nojalla laitoksen tiedonhallintasuunnitelman mukaisesti.